

ALENKA JENSTERLE DOLEŽAL

Zapisi iz samostana

O kanjah

koraki v tišini padajo po poteh tega stoletja
za izgnance in ničvredneže
za cigane in brezdomce

samo na postajah se jim včasih zasveti odblesk nečesa
med špranje se zagozdijo fragmenti slik
ko so odhajali iz hiše
ko so zapuščali znano mesto

že pred leti so prevzeli drug jezik
jecljajo in nespretno oponašajo ptice
tuji v svojem jedru
niti ni jasno kdaj se je to zgodilo
in zakaj so se odmaknili in so jim odgovorili z nasiljem

tam v predmestjih v sotočjih ulic se zbirajo poraženci nevesekatero
vojne
premlevajo Ahasferjeve poti in čudna naključja
ki so jim sledili
v stoletju nekateri koraki donijo drugi se zabrišejo pred
uresničitvijo

utrjeni se oprijemajo ograje
in čakajo
prezrti od mimoidočih
nespretni v izrazu iščejo besede za ta plot
na katerega se naslanjajo
morda za usodno vožnjo v neznano in odlagališče smeti za
ograjajo

mutasti ne spregovorijo
in jemljejo bolečino kot nujnost
utrujenost kot obvezo
strah in negotovost kot zaključek dneva

v množici
pod svetlim mesecem je odhod samo še vprašanje
v natrpanem avtobusu med prepotenimi kriki niti svojim ne
odgovarjajo
od kod in zakaj se je vse to napletlo
upajo da jih pod bakrenim mesecem naslednjih predmestij
nihče ne bo prepoznal

Pri štiridesetih

In tu sem spet jaz po nekaj zapravljenih letih
tokrat niti ne na plesišču niti ne na morišču
v samostanu prikimavam duhovom in pritrjujem fantomom
še vedno pripravljena na presenečenja
še vedno navdušena nad točnim udarcem zvona v stolpiču
še vedno tako nemogoče razposajena ob kvadraturah možnosti
samo nebo je malo bolj daleč
nekoliko bolj nagnjeno v pristan
tako da ga lahko označim za krivo obzorje

in tudi mene od zadaha prsti vedno bolj vleče navzdol
v globino sanj v notranjost prepadov
barve v okolici so še vedno zelenomodre
ne tako svetlo modre kot na ladji sredi spomladanskega jezera
v samostanu je več temno zelene
in temno modro plahto oddaljenega obzorja trgajo bele krpe
oblakov

še vedno nisem celota a dež me še ni zaznamoval
sprijaznila sem se s tem da drevje izgublja listje že jeseni
in da že novembra zazveni v skelete
in sploh je pokrajina bolj obdarjena z nerazumnimi naključji

na kamniti klopi nad stopnicami sem našla pesem brezim-
nega pesnika

še krvava se lesketa med bezgom
ta je od takrat ko so bile stvari še mlade ljubezenske
ne razumem več njenim poljubom
nekoliko bolj grenka sem
rabim več prostora več časa da razvozljam poti
saj tudi v sebi nosim več mrtvih

đuri so odprte na stežaj pozabi in nič
najraje pozabljam na vprašanja
odrte živali visijo na kavljju pred mano
in nič mi ne zastira pogleda nanje

lahko se tudi pohvalim
ponavljam rojstvo
vsako jutro se brez pritožb razprem meglicam dneva
znam zgnesti glino v obliko
in melanholični bršljan se mi samo po sebi umevno vzpenja
po prostoru odrekanja

ne vem če sem bolj jaz
že moje ime ima včasih bolj izrabljeno telo
na železniških postajah sem še posebej utrujena
tako šele v polmraku tišine lahko sestavim celoto vrča

na fotografijah sem nekoliko bolj spredaj
a spet ne čisto v ospredju
in morda sem manj preplašena kot sem bila pred leti
preden sem se pogledala v ogledalo drugih

sem bližje živalim
ptice vidim vsako jutro kako se razpršijo iz središča
in sunkovito iščejo prostor v simetriji jezera

in čisto na koncu tudi vrtnice mi cvetijo v neko drugo resnico
bledične se vzpenjajo nekam drugam
zato jih tudi v pesmi ne pozabim

Negotovost obstajanja

Kar je bilo se bo spet začelo
spomeniki so že postavljeni
a podvrženi nasilju spremembam
zelo negotovo se plazi mačka po mokri travi
in še celo planjava vrta se lahko nenadoma raztrga
razpolovi v krvaveče meso

vem nekaj o smrtih in vojnah
o shizofreniji treh zvonov
in bojim se zgoščenega časa
ko se nenapisane groze v trenutku podeseterijo
morda sem prekleta
v knjigah je napisano da bom v bolečinah rojevala
živali in tudi ljudi

in še ta pot se je izkazala kot prevara
v prostoru zrcal
še to edino oko je zablujilo v prazno

in spet sem zanosila z razbitinami časa
in ostala sama v nepregledni pustinji v peščenih sipinah
samo da se tokrat ne bo končalo tako srečno kot prvič in
drugič
rekonstrukcija dogajanja je bila preveč boleča
in smrad mrhovine mi je meglil zavedanje
utrujena se bojim neznanega

sanje zbledijo pred meglenim jutrom
pred razbitim jezerom
in spet ta strah da bo pločevino gladine prostor zavedanja
zalila voda
da bo z zamahom preplavila ravnino
in da nas bo zajel apokaliptičen ogenj
in strašen vihar
in četudi moja mama skrbno zapira podoknice še pred začet-
kom nevihte

morda se bo v torek ali v petek začela vojna
postave bodo izginile
kot takrat

kot tedaj ko sem se v ledeni grozi z vlakom peljala skozi
opustelo pokrajino
in se v poletnem žaru ni zganila niti mušica

ali pa bo zadrhtela zemlja
v potresnih sunkih se bo nenadoma prekinil govor obstajanja

jutri bom morda v bolečinah umirala
in vi se boste veselili novega dne
naslednji teden bo jesen preplavila naše čute

in še celo ta hiša je bila zgrajena pod vprašajem
in še celo to bivanje drsi nekam v močvirje

Potovanja

Ne spominjam se zadnjega potovanja
na vlakih nikoli ne spim dobro
bala sem se da ne zamudim prihoda
vse formalnosti sem imela še pred sabo
okenski okvirji so bili nabuhli od rose
a vseeno me je drugega dne očaralo mesto v daljavi
zgrajeno na gladini jezera tako resnično v svoji neresničnosti
tako blede v svoji prevari
tako otožno prebodeno z zadnjimi zvezdnimi sunki pred zarjo

mesto s temnimi zarisi je bilo pripravljeno za fotografiranje
a jaz negotova sem še čakala
nikogar nisem poznala
zakleta v jazu
še rože na okenskih policah so bile tuje in preklete
tako utrujena sem se izogibala sencam
ki so spominjale na bolezen in smrt

tudi v oddaljenih katedralah so se med praznimi oboki za-
pletale sence
na vitražih je Kristus umiral in se hkrati rojeval iz Mado-
ninega naročja
nekdo je celo nanosil popisano kamenje pod oltar
prav preprosta je bila ikona prostora
ob gladini ob poteh

držim knjigo v roki in v meni se spreletavajo kanje
pravzaprav še nisem prišla še nisem dosegla mesta
še nisem preživela tega trenutka
se še nisem rodila
še nisem prestopila glavnega vhoda

sončna ura nad mestno hišo še ne kaže mojega časa
sramežljivo pogledujem nevesto in ženina ki se ljubita
v zraku pred mestnim obzidjem
goslar jima gode
in glasba zapečati tudi meso mojega trenutka
mila pesem reže drobovje
še dolgo potem ko se mesto razblini v oglju noči

čolni pljuskajo ob kanalih
pridušeno šepetanje
nenadni kriki v temi
tam zadaj je pristanišče smrti
tukaj med temi barvami in oblikami in nad jezerom

nad kamni in preludijem pristana
plujem v točko srečanja
za koga jaz in nejaz
za koga še v umiranju prešerno poskakovanje
ta neukrotljivi roj besed
poetika ritma

pisar v točki mirovanja nestrpno čaka da zapiše mesto
a samo na papirju
samo v deževni iluziji samostana
sem že prestopila prag mesta

Arkadija samota

Končno Arkadija bivanja
vsi znanci so ostali nekje drugje
še mrtvi se ne oglašajo
v odtujeni tišini se sprehajam po samoti
v zelenem trenutku ki ga vrtnarji vrtnarijo iz norosti

stvari so spremenljiva kulisa za mleko in med trenutka
bohotne rože se razraščajo
in gredice obljublajo jesenske pridelke
vinske trte dozorevajo v izdajstvo

Arkadijo spokojno naseljujejo živali
čaplje gnezdiyo nad vhodom
komaj rojeni backi se stiskajo k napetim vimenom
race s histerično samoumevnostjo režejo zrcalo ribnika
in v daljavi hrzajo konji

vrtnice cvetijo ob poteh kot da ne bi bilo bolnih
niti smrti
postave molčijo
posedajo pod debli stoletnih dreves
vsak premik v prostoru je težek
saj se ne sme porušiti dogovorjena razdalja med njimi

še vrtnarji iz norosti večinoma molčijo
pred popoldnevom vsi neopazno izginjajo v labirintu
kot da nikoli niso bili
in tudi moja prisotnost blede

iz gline bohotno raste osama
in tišina je edino bivališča časa
samo ptiči se glasno pršijo v prostor
morda iz navade ali nerazumevanja
a potem se tudi oni zgrbijo v tišino
se opiti z Arkadijo zapletejo v samoto